ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การพ่อมสร้างประวัติศาสตร์และความทรงจำหลอน: การศึกษา

กิจกรรมจากความทรงจำกรณี "ถังแคง" ในชุมชนลำสินธุ์

อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง

ผู้เขียน นางสาวจุฬารัตน์ ดำรงวิถีธรรม

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาสังคม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. อภิญญา เฟื่องฟูสกุล ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยันต์ รัชชกูล กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้พยายามวิเคราะห์ความทรงจำ ทั้งที่เป็นความทรงจำร่วมและความทรงจำ ปัจเจกของคนที่เคยมีประสบการณ์บาดแผลในช่วงปี 2514-2516 ช่วงเวลาดังกล่าว รัฐได้ใช้นโยบาย ปราบปรามคอมมิวนิสต์อย่างรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่เคลื่อนใหวของผู้ที่ถูกเรียกว่า ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ชุมชนลำสินธุ์ อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุงก็เป็นหนึ่งในพื้นที่ ดังกล่าว

กองอำนวยการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์เป็นหน่วยงานที่ถูกตั้งขึ้นมาเพื่อ ปราบปรามผู้ต้องสงสัยว่าเป็นคอมมิวนิสต์ ในกรณีชุมชนลำสินธุ์มีผู้ต้องสงสัยถูกเผาลงในถังน้ำมัน มากกว่า 200 คน หรือที่ต่อมาถูกเรียกว่า "กรณีถังแคง" การจับผู้ต้องสงสัยเผาลงถังแคง ได้สร้าง ความหวาคกลัวให้ชาวบ้านในชุมชน ทำให้ด้องหนีตายเข้าป่าร่วมรบกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่ง ประเทศไทย (พคท.) ภายหลังปี พ.ศ. 2523 ชาวบ้านได้ทยอยออกจากป่าและกลับมาใช้ชีวิต ตามปกติ อย่างไรก็ตาม ประสบการณ์ในอดีตก็ไม่ได้หายไปตามกาลเวลา แต่ได้กลายเป็นฝันร้าย และเป็นบาคแผลที่อยู่ในความทรงจำของพวกเขาตลอดมา คำถามสำคัญคือ พวกเขามีกระบวนการ สร้างและจัดการกับประสบการณ์ในอดีตอย่างไร จนกลายเป็นความทรงจำทั้งของชุมชนและของ ปัจเจก

ความทรงจำเกี่ยวกับเหตุการณ์ถังแดงถูกสะท้อนออกมาในรูปลักษณ์ของอนุสาวรีย์ที่มี ชื่อว่า "อนุสรณ์สถานถังแดง" อนุสาวรีย์นี้ถูกทำให้มีความหมายจากการจัดงานรำลึกถังแดงในเดือน เมษายนของทุกปี โดยมีคณะกรรมการซึ่งส่วนใหญ่เป็นอดีตสหายภาคใต้ที่เคยเข้าป่า เป็นผู้จัดงาน ขณะที่ในชุมชนลำสินธุ์ได้ก่อตั้งองค์กรชุมชนชื่อว่า "เครือข่ายสินธุ์แพรทอง" เพื่อทำหน้าที่หลาย ประการ เช่น เป็นผู้ร่วมก่อสร้างอนุสรณ์สถาน เข้าร่วมกิจกรรมของท้องถิ่น และที่สำคัญคือการ พัฒนาโครงการต่างๆของตนเอง เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน โดยใช้กรณีถังแดงเป็นจุดเริ่มต้น และเป็นบทเรียนสำคัญในการทำงานด้านต่างๆของเครือข่ายฯ

การศึกษาความทรงจำเกี่ยวกับถังแดงใช้วิธีสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์ ชาวบ้านที่เกี่ยวข้อง และจากบันทึกต่างๆ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ประวัติศาสตร์ความทรงจำถังแดง ทั้งในระดับชุมชนและส่วนบุคคล ประวัติศาสตร์จึงไม่ได้มีเพียงมิติเดียว แต่มีมิติจากหลายแง่มุม ยิ่ง ไปกว่านั้น การศึกษานี้อธิบายว่าเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ถูกตีความและจัดการเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายบางอย่างได้อย่างไร การศึกษานี้จึงชี้ให้เห็นวิธีที่ความทรงจำลูกนำมาใช้ ผ่านเรื่องเล่าของ ชุมชนและปัจเจก นอกจากนี้ ยังชี้ให้เห็นวิธีที่ความทรงจำสัมพันธ์กับอดีตและสร้างความหมาย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Historical Reconstruction and Haunted Memories: A Study of

Activities Based on Memories of the "Red Barrel" Incident in

Lamsin Community, Srinagarindra District, Phatthalung

Province

Author Miss Jularat Damrongviteetham

Degree Master of Arts (Social Development)

Thesis Advisory Committee

Lect. Dr. Apinya Fuangfoosakul

Chairperson

Assoc. Prof. Dr. Chaiyan Rajchagool

Member

ABSTRACT

This study is an attempt to analyze memories, both collective and individual, of people who had been through traumatic experiences during 1971-1973. The period was ridden with state violence as a result of the policy of communist suppression, intensely practiced in the areas of the so-called communist insurgency. Lamsin Community, Amphoe Srinagarindra in Phatthalung is such a case in point.

The main actors implementing the policy are believed to be the Communist Suppression Operations Command (CSOC). They had incinerated over 200 of "communist suspects" in petrol barrels. The practices later became to be known as 'Red Barrel Incident'. For the reason of fear, rather than of political commitment, a large number of villagers from this community had joined communist insurgency under the banner of the Communist Party of Thailand (CPT). The aftermath in 1980 had brought them back to their former ways of life. However the past experiences, being traumatic and nightmarish, did not just disappear with time. A principal question then is how do these people construct and interpret their experiences which became their memories, social as well as individual.

A testimony of such construct is a monument erected in memory of the incident. It is named 'Red Barrel Monument'. Its life is through its annual commemoration in every April.

The organizers are mainly former associates of CPT from different Southern provinces. In Lamsin itself, they formed a quasi organization by the name of 'Sinpraetong Network'. The Network has many functions, namely, to administer the Monument, to participate in local affairs in general and in development projects in particular. It also runs its own projects to empower the community. Its major rally point derives from the 'Red Barrel incident'.

This study of the events and memories related to the 'Red Barrel incident' has been conducted by means of participant observation, interviews of the villagers concerned, and the written records. It has turned out to reveal some of historical controversies, namely, historical events are manipulatable collectively and individually. There is no one definite version of history, but historical perspectivism. Furthermore, the study also explains how historical events are interpreted and manipulated to serve certain aims. The study therefore demonstrates the ways in which events are transformed into memories. Additionally it points to how memories - often pertaining to the past and seeming irrelevant - could be perceived and made meaningful in the present context.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved

The MA